

ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดมาตรการสำหรับพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน
หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงาน

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน
หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงาน ให้สอดคล้องกับหลักการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม และ
เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันและพัฒนาการแข่งขันในกิจการพลังงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓
และหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับ
มติคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ในการประชุมครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๕ (ครั้งที่ ๘๑๖) เมื่อวันที่
๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการพิจารณากำหนดมาตรการสำหรับพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน
ในกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วใน
ระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ตลาดที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า ตลาดการให้บริการพลังงานที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด

“อำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า อำนาจเหนือตลาดตามหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจ
ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“ผู้ประกอบกิจการ” หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติ
การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติ
การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามระเบียบนี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

หมวด ๑

การกระทำหรือพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงาน

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้รับใบอนุญาตและผู้ประกอบกิจการพลังงานต้องไม่กระทำการหรือมีพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงานตามระเบียบนี้

การกระทำหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงานตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการกระทำโดยผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบกิจการเพียงรายเดียว หรือหลายรายร่วมมือกัน ตลอดจนการที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบกิจการร่วมมือกับบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่ผู้รับใบอนุญาต

ข้อ ๖ ในการพิจารณาว่าการกระทำหรือพฤติกรรมใดมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงาน คณะกรรมการจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลกระทบของการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีต่อการแข่งขันในตลาดที่เกี่ยวข้อง

(๒) ผลกระทบของการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีต่อการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่

(๓) ผลกระทบของการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีต่อผู้ใช้พลังงาน รวมทั้งคุณภาพการให้บริการ และการกำหนดราคา

(๔) ปัจจัยหรือเงื่อนไขอื่นตามหลักการแข่งขันทางการค้า ประโยชน์สาธารณะ และการคุ้มครองผู้ใช้พลังงาน

ข้อ ๗ การกระทำหรือพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันอาจปรากฏได้ในหลายลักษณะ โดยคณะกรรมการจะพิจารณาตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการเห็นชอบตามระเบียบนี้

ข้อ ๘ ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้ประกอบกิจการมีหน้าที่ต้องแจ้งหรือรายงานเหตุการณ์เกี่ยวกับการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันที่เกิดขึ้นให้สำนักงานทราบโดยทันที โดยรวมถึงกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบกิจการได้รับความเสียหายจากการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบกิจการรายอื่นจนอาจเกิดปัญหาในการประกอบกิจการ

(๒) ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบกิจการกระทำการหรือถูกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอาจก่อให้เกิดอำนาจเหนือตลาดตามกฎหมาย

(๓) กรณีใดที่มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อประกอบกิจการหรือการให้บริการของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบกิจการตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เมื่อได้รับแจ้งหรือรายงานเหตุการณ์ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานหรือคณะอนุกรรมการตามข้อ ๑๒ ทำหน้าที่ไต่สวนและรายงานผลการไต่สวนต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี

หากไม่มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่น ให้สำนักงานหรือคณะกรรมการสันนิษฐานว่าผู้ที่แจ้งหรือรายงานเหตุการณ์ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำหรือพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันที่แจ้งหรือรายงานนั้น และบันทึกไว้ในรายงานผลการไต่สวนตามวรรคสอง

หมวด ๒

การร้องเรียนและกระบวนการไต่สวน

ข้อ ๙ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการรายอื่นที่มีการกระทำหรือพฤติกรรมตามหมวด ๑ อาจร้องเรียนต่อสำนักงานเพื่อเสนอคณะกรรมการให้ดำเนินการไต่สวนการกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าว โดยให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือ อธิบายรายละเอียดของการกระทำและพฤติกรรมโดยละเอียด และระบุความเสียหายที่ตนได้รับ พร้อมทั้งเอกสารหรือพยานหลักฐานตามที่กล่าวอ้าง ทั้งนี้ ตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการเห็นชอบตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการรายใดกระทำการหรือมีพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน สำนักงานอาจเสนอต่อคณะกรรมการให้ดำเนินการไต่สวนการกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าวได้ โดยให้สำนักงานจัดทำรายงานตามข้อ ๑๑ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา โดยอธิบายรายละเอียดของการกระทำและพฤติกรรมของผู้รับใบอนุญาตโดยละเอียด และระบุความเสียหายที่ได้รับ พร้อมยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานตามที่กล่าวอ้าง ทั้งนี้ ตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการเห็นชอบ

กรณีสำนักงานพิจารณารายงานการวิเคราะห์เพื่อกำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด และพบว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีกระทำการหรือมีพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน ให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเริ่มกระบวนการไต่สวนตามวรรคหนึ่งได้

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประกอบการพิจารณาเพื่ออธิบายรายละเอียดของการกระทำหรือพฤติกรรมตามข้อ ๙ หรือข้อ ๑๐ ประกอบด้วยเนื้อหาและสาระสำคัญตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการเห็นชอบตามระเบียบนี้

ในการจัดทำรายงานประกอบการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง สำนักงานอาจมอบหมายให้ผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจัดทำรายงานการวิเคราะห์ และกำหนดระยะเวลาในการจัดทำตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานเสนอคำร้องตามข้อ ๙ หรือเหตุอันควรสงสัยตามข้อ ๑๐ และรายงานประกอบการพิจารณาตามข้อ ๑๑ ต่อคณะกรรมการ กรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการกระทำหรือพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน ให้เริ่มกระบวนการไต่สวน

โดยคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันและรายงานผลให้คณะกรรมการพิจารณา

คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการที่ถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำหรือพฤติกรรมตามหมวด ๑ ส่งข้อมูลและรายงานโต้แย้งข้อกล่าวหาได้ภายในสามสิบวันนับจากวันที่มีมติให้เริ่มกระบวนการไต่สวน ทั้งนี้ ตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการเห็นชอบตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานหรือคณะกรรมการขอขยายระยะเวลาในการดำเนินการต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ การขอขยายระยะเวลาให้กระทำไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๑๓ ในการไต่สวนนั้น สำนักงานหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม โดยต้องให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการที่ถูกไต่สวนมีโอกาสชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานได้ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ข้อ ๑๔ การยื่นคำร้องตามข้อ ๙ ผู้ร้องขอให้คณะกรรมการดำเนินการไต่สวน อาจยื่นคำขอมาตรการคุ้มครองหรือมาตรการเยียวยาชั่วคราวมาพร้อมกับคำขอไต่สวนหรือยื่นขอในระหว่างดำเนินการไต่สวนโดยต้องแสดงเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ชัดเจนว่ามีความจำเป็นต้องมีมาตรการคุ้มครองหรือมาตรการเยียวยาชั่วคราว และหากไม่มีมาตรการคุ้มครองหรือมาตรการเยียวยาชั่วคราวจะก่อให้เกิดผลเสียหายที่ไม่สามารถเยียวยาได้หรือเกิดผลกระทบต่อการแข่งขันหรือผลประโยชน์สาธารณะอย่างร้ายแรง หากคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีจำเป็นและสมควร คณะกรรมการอาจกำหนดมาตรการคุ้มครองหรือมาตรการเยียวยาชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานหรือคณะกรรมการรายงานผลการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ หากคณะกรรมการพิจารณาว่าการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการรายใดมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขัน คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการเฉพาะตามหมวด ๓ หรือกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดเพื่อแก้ไขเยียวยาผลที่เกิดจากการกระทำหรือพฤติกรรมนั้น หรือเพื่อป้องกันความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ หรือกำหนดโทษทางปกครองด้วยก็ได้

ในระหว่างที่ดำเนินกระบวนการไต่สวนตามระเบียบนี้ คณะกรรมการอาจมีคำสั่งหรือกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการระทำการหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะหรือคุ้มครองผู้ซึ่งอาจได้รับความเสียหายจากการกระทำดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๑๖ ในการตรวจสอบภายหลังการรวบรวมกิจการตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการรวมกิจการและการถือหุ้นไขว้ในกิจการพลังงาน คณะกรรมการอาจพิจารณาออกคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามมาตรการเฉพาะตามหมวด ๓

หรือกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาต ต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อแก้ไขเยียวยาผลที่เกิดจากการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้รับใบอนุญาตนั้น หรือเพื่อป้องกันความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ

หมวด ๓

มาตรการเฉพาะ

ข้อ ๑๗ กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการไต่สวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๕ และเห็นว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการได้กระทำการหรือมีพฤติกรรมผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน ให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยและอาจกำหนดมาตรการเฉพาะ รวมถึงมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการต้องปฏิบัติภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อเป็นการแก้ไขหรือระงับการกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าว

มาตรการเฉพาะตามวรรคหนึ่ง อาจประกอบด้วย

(๑) คำสั่งให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อแก้ไขหรือมิให้มีการกระทำหรือพฤติกรรมอันเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน

(๒) กำหนดค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) การแยกระบบบัญชีออกจากกันในการประกอบกิจการบางประเภท

(๔) การเปิดเผยหรือแจ้งข้อมูลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและราคาบางประเภทตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) การกำหนดให้บริการแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการรายอื่น

(๗) การบังคับให้แยกขายสินค้าหรือบริการ

(๘) การสั่งให้ยกเลิกหรือปรับปรุงเงื่อนไขสัญญา

(๙) มาตรการหรือเงื่อนไขอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ให้สำนักงานประกาศเผยแพร่คำวินิจฉัยและมาตรการเฉพาะที่คณะกรรมการกำหนดต่อสาธารณะเป็นการทั่วไปภายในหนึ่งวันทำการนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัย

ก่อนคณะกรรมการจะมีคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการอาจเสนอแผนเพื่อแก้ไขหรือระงับพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน ในกิจการพลังงาน ซึ่งประกอบด้วยมาตรการเฉพาะและกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเป็นอย่างน้อยต่อคณะกรรมการ กรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าแผนที่ผู้รับใบอนุญาตเสนอจะสามารถแก้ไขหรือระงับพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในกิจการพลังงานได้ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการเฉพาะตามแผนที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการเสนอ และมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการต้องปฏิบัติภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแผน ทั้งนี้ ตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการเห็นชอบตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ หลังจากได้มีคำวินิจฉัยตามข้อ ๑๗ แล้ว หากคณะกรรมการพิจารณาหรือได้รับการร้องเรียนว่าการกระทำหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ทำให้มาตรการเฉพาะไม่เหมาะสมหรือไม่มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการอาจจะ ยกเลิก เพิ่มเติม หรือปรับปรุงมาตรการเฉพาะหรือกำหนดเงื่อนไขใหม่ก็ได้ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

มาตรการเฉพาะหรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดใหม่ให้ประกาศเผยแพร่ต่อสาธารณะ เป็นการทั่วไปภายในหนึ่งวันทำการนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่งและอ้างอิงถึงมาตรการเดิม ตามข้อ ๑๘

ข้อ ๑๙ หากผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการที่ได้รับคำสั่งให้ต้องปฏิบัติตามมาตรการเฉพาะ ตามข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ เห็นว่าการกระทำหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้สิ้นสุดลงแล้ว อาจร้องขอให้ คณะกรรมการระงับ ยกเว้น หรือปรับปรุงมาตรการเฉพาะใหม่ก็ได้ โดยต้องแสดงเอกสารและหลักฐาน ที่แสดงให้เห็นว่าการกระทำหรือพฤติกรรมสิ้นสุดลงแก่คณะกรรมการ

คำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นที่สุด และให้ประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

เสมอใจ สุขสุเมธ

ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงาน